

وقتی جریان پولی (دلار امریکا) که توسط امریکا انتشار و به سایر کشورها برای تأمین مالی واردات خود انتقال یافت، این جریان پولی در نهایت و به هر صورت می باید به امریکا برگردد؛ زیرا این پول دارای ارزش است و سایر کشورها می توانند از این پول برای واردات و خرید کالا از امریکا استفاده کنند. با فرض وجود عدم تراز تجاری، یعنی عدم وجود مازاد تجاری در امریکا، ناگزیر این کشور به اجبار می باید بدهی خود را پولی [۷] کند؛ یعنی با افزایش ارزش پول خود و افزایش قیمت دلار در برابر سایر ارزها، این تراز تجاری و نیز سایر کسری ها را برطرف و یا اینکه بدهی خود را نکول کند. وضعیت امریکا بدین گونه است و این کشور به وسیله سیاست هایی چون تغییر ارزش پول خود (دلار) مدام این کسری ها را اصلاح می کند تا از وضعیت برتری بی شمار خود در زمینه پول رایج جهانی بهره مند گردد.

چین که به مخاطرات ناشی از دلار پی برده بود، تمام تلاش خود را به کار برد تا تمامی بخش های اقتصادی این کشور، همسو با ایجاد یک طرح اقتصادی گردند. نام این طرح اقتصادی، «کمر بند و راه» است. هدف از این طرح، به چالش کشیدن هژمونی دلار امریکا است. به این منظور، چین این اهداف را در دستور کار خود قرار داد:

- اصلاح سازوکار تراز پرداخت ها.
- ایجاد بانک های توسعه چند جانبه.
- توافقات تجاری دوجانبه بر پایه ارزهایی غیر از دلار.
- ازدیاد اندوخته طلا و تأسیس بورس طلا در شانگهای.
- بهبود جایگاه خود در IMF و سعی در اصلاح این صندوق.

هرکدام از اهداف فوق الذکر، به منظور تغییر موازنه قدرت در جهان از سوی چین دنبال می شود و برای این کار، این اهداف پنجگانه مذکور، سعی در اصلاح نهادهای بین المللی بخصوص IMF که تغییر موازنه قدرت در جهان را سد کرده اند، دارد. این اهداف با چالش کشیدن هژمونی امریکا، درصددند تا دوران اقتصادی جدید ایجاد کنند؛ دوران اقتصادی اوراسیایی.

جمع بندی؛ جایگاه چین در نظم نوین جهانی

آن گونه که بررسی ها، مطالعات و نیز تمایلات بازیگران و آحاد مردمان جهان نشان می دهند، سرانجام این نظم جهانی که در آن دلار-ارز غالب جهانی است، پایان می پذیرد و نظم جدید

جهانی جای آن را می گیرد. شواهد به صورت اظهارنظرهای عمومی و نیز آنچه در عمل نمایان است، نشان می دهد که چین و روسیه در حال حذف دلار به عنوان ارز جهانی و پایان دادن به «امتیاز ویژه» امریکا در این زمینه هستند. اگر استفاده از سازوکار دلار - نفت در نهایت به صورت چشمگیری کاهش یابد، امریکا به اجبار می باید دست به اصلاحات شدید و در عین حال دردناکی در اقتصاد خود بزند.

پایان سازکار نفت - دلار به معنای افزایش تورم در امریکا است؛ زیرا تقاضا برای دلارهای انتشار یافته از سوی خزانه داری امریکا به شدت کاهش می یابد. کاهش کسری بودجه و مصادره ثروت افراد، تنها گزینه هایی است که امریکا در دست دارد و این اوضاع، به معنای آینده ای غمناک برای مصرف کنندگان و شرکت های امریکایی است. این دوران گذار برای امریکا، روی کشورهای در حال توسعه و نوظهور نیز اثر سوء خواهد گذاشت. به هر صورت، سرانجام دیگری وجود ندارد و این آینده نظم جدید جهانی به این صورت شروع خواهد شد. رهبافت نظامی که امریکا برای ثبات موقعیت دلار در دنیا به کار می گرفت، اکنون دیگر هزینه بر شده است. این افزایش هزینه برای امریکا، به دلیل وجود بلوک قدرتمند چین - روسیه در جهان است؛ باین حال، امریکا به صورت داوطلبانه دست از قدرت خود در زمینه دلار نخواهد کشید و به نظر می رسد این کشور دست به اقداماتی بزند تا بحران های متعددی در کشورها و مناطق دنیا رخ دهد تا همچنان دلار پول رایج جهانی باقی بماند؛ نظیر بی ثبات سازی در کشورهای عضو بریکس، ایجاد بحران در هنگ کنگ، آتش افروزی در جنگ اوکراین، ایجاد آشفتگی در آفریقای جنوبی، ناامنی در خاورمیانه و مواردی از این دست.

- پی نوشت:

[1] TNCs
[۲]. حق برداشت مخصوص یا طلای کاغذی یک دارایی پولی صوری است که توسط صندوق بین المللی پول ایجاد شد تا کمبود نقدینگی بین المللی را جبران کند.
(stands for special drawing rights)

- [3]. Bretton-Woods
- [4]. Triffin Dilemma
- [5]. Exorbitant Privilege
- [6]. Export debt
- [7] Monetize

چین که به مخاطرات ناشی از دلار پی برده بود، تمام تلاش خود را به کار برد تا تمامی بخش های اقتصادی این کشور، همسو با ایجاد یک طرح اقتصادی گردند. نام این طرح اقتصادی، «کمر بند و راه» است. هدف از این طرح، به چالش کشیدن هژمونی دلار امریکا است